

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) ako orgán dohľadu nad trhom vykonala v mesiacoch jún až august 2024 kontrolnú akciu zameranú na dodržiavanie povinností hospodárskych subjektov, ktoré uvádzajú na trh alebo sprístupňujú na trhu SR vybrané druhy strojových zariadení v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“).

Podľa zákona č. 56/2018 Z. z. patria strojové zariadenia medzi tzv. „určené výrobky“, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia bezpečnosti, zdravia, majetku osôb, životného prostredia alebo iného verejného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú stanovené základné požiadavky v príslušných technických predpisoch. To znamená, že pred ich uvedením na trh musí výrobca posúdiť zhodu ich vlastností so stanovenými technickými požiadavkami predpísaným spôsobom a na dôkaz toho vydať ES vyhlásenie o zhode, označiť výrobky označením CE ako aj ďalšími povinnými údajmi a pripojiť k nim návod na použitie vrátane bezpečnostných pokynov.

Cieľom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie ustanovení NV SR č. 436/2008 Z. z. v nadväznosti na zákon č. 56/2018 Z. z. u vybraných skupín elektrického ručného náradia. Išlo výlučne o kontrolu označovania povinnými údajmi, návodov na použitie, ES vyhlásenia o zhode a technickej dokumentácie

Predmetom kontrolnej akcie boli nasledovné druhy elektrického ručného náradia, sprístupňované na trhu SR prostredníctvom kamenných prevádzkových jednotiek, ako aj prostredníctvom elektronických obchodov (e-shopov):

- a) **ručné brúsky** napájané priamo zo siete alebo na batérie, a to konkrétne:
 - uhlové brúsky,
 - priame brúsky,
 - zvislé brúsky.
- b) **ručné vŕtačky a príklepové vŕtačky** napájané priamo zo siete alebo na batérie, a to konkrétne:
 - ručné vŕtačky,
 - príklepové vŕtačky,
 - diamantové jadrové vŕtačky.

Obrázok č. 1 – Príklad elektrického ručného náradia, ktoré bolo predmetom kontrolnej akcie

V prípade vybraných druhov elektrického ručeného náradia, ktoré boli predmetom kontrolnej akcie, sú základné požiadavky stanovené v NV SR č. 436/2008 Z. z., pričom konkrétne technické požiadavky sú stanovené v nasledovných harmonizovaných európskych technických normách:

a) **ručné brúsky**

STN EN 62841-1 Elektrické ručné náradie, prenosné náradie a strojové zariadenia pre trávnik a záhradu. Bezpečnosť. Časť 1: Všeobecné požiadavky

v spojení s

STN EN 62841-2-3 Elektrické ručné náradie, prenosné náradie a strojové zariadenia pre trávnik a záhradu. Bezpečnosť. Časť 2-3: Osobitné požiadavky na ručné brúsky, kotúčové leštičky a kotúčové šmirgľovačky.

b) **ručné vŕtačky a príklepové vŕtačky**

STN EN 62841-1 Elektrické ručné náradie, prenosné náradie a strojové zariadenia pre trávnik a záhradu. Bezpečnosť. Časť 1: Všeobecné požiadavky

v spojení s

STN EN 62841-2-1 Elektrické ručné náradie, prenosné náradie a strojové zariadenia pre trávnik a záhradu. Bezpečnosť. Časť 2-1: Osobitné požiadavky na ručné vŕtačky a príklepové vŕtačky.

Výsledky kontroly

V rámci akcie vykonala SOI celkovo **121 kontrol**. V 108 prípadoch išlo o kamenné prevádzkové jednotky a v 13 prípadoch išlo o kontroly elektronických obchodov. Nedostatky boli zistené v **9 kamenných prevádzkových jednotkách** a **2 elektronických obchodoch**, čo predstavuje **9,09 % prípadov so zisteným nedostatkom**.

Poznámka

Všetky kontroly boli vykonané u distribútorov, pričom v zmysle platnej legislatívy sa pod pojmom distribútor rozumie aj predávajúci (obchodník).

Celkovo bolo prekontrolovaných **244 druhov** elektrického ručeného náradia. Podrobné informácie o počte jednotlivých druhov kontrolovaného elektrického ručeného náradia sú uvedené v tabuľke č. 1.

Ručné brúsky			Ručné vŕtačky a príklepové vŕtačky		
118 druhov			126 druhov		
Uhlová brúska	Priama brúska	Zvislá brúska	Ručná vŕtačka	Príklepová vŕtačka	Diamantová jadrová vŕtačka
105 druhov	9 druhov	4 druhy	43 druhov	83 druhov	0 druhov

Tabuľka č. 1 – Prehľad druhov kontrolovaného elektrického ručeného náradia

Z **244 druhov** kontrolovaného elektrického ručného náradia boli nedostatky zistené u **11 druhov** v celkovej hodnote 1 651,82 €, čo predstavuje **4,51 % druhov s nedostatkom**. Podrobné informácie o počte kontrolovaných druhov elektrického ručného náradia so zisteným nedostatkom sú uvedené v tabuľke č. 2.

Ručné brúsky			Ručné vŕtačky a príklepové vŕtačky		
4 druhy			7 druhov		
Uhlová brúska	Priama brúska	Zvislá brúska	Ručná vŕtačka	Príklepová vŕtačka	Diamantová jadrová vŕtačka
4 druhy	0 druhov	0 druhov	2 druhy	5 druhov	0 druhov

Tabuľka č. 2 – Prehľad druhov kontrolovaného elektrického ručného náradia so zisteným nedostatkom

Zo **118 druhov** kontrolovaných ručných brúsok boli nedostatky zistené u **4 druhov** v celkovej hodnote 375 €, čo predstavuje **3,39 % druhov s nedostatkom**. Podrobné informácie o výsledkoch kontroly ručných brúsok sú uvedené v tabuľke č. 3.

Zistený nedostatok	Počet druhov
Chýbajúce označenie CE	0
Chýbajúce označenie výrobcu s úplnou adresou	1
Chýbajúce označenie modelu/typu alebo série	0
Chýbajúce označenie roku výroby	0
Chýbajúce bezpečnostné upozornenie (piktogram) priamo na výrobku	1
Chýbajúce iné povinné technické údaje priamo na výrobku	0
Návod na použitie	-
nesprevádzal výrobok	0
nebol v štátnom jazyku	1
neobsahoval bezpečnostné upozornenia	0
neobsahoval ostatné požadované náležitosti	0
ES vyhlásenie o zhode	-
nebolo priložené k výrobku	0
nebolo v štátnom jazyku	1
neobsahovalo požadované náležitosti	0
Technická dokumentácia	-
počet druhov, pri ktorých bolo požadované predloženie tech. dokumentácie	0
technická dokumentácia nebola predložená	0

Tabuľka č. 3 – Prehľad zistených nedostatkov v rámci kontroly ručných brúsok

Zo **126 druhov** kontrolovaných ručných vŕtačiek a príklepových vŕtačiek boli nedostatky zistené u **7 druhov** v celkovej hodnote 1276,82 €, čo predstavuje **5,56 % druhov s nedostatkom**. Podrobné informácie o výsledkoch kontroly ručných vŕtačiek a príklepových vŕtačiek sú uvedené v tabuľke č. 4.

Zistený nedostatok	Počet druhov
Chýbajúce označenie CE	0
Chýbajúce označenie výrobcu s úplnou adresou	1
Chýbajúce označenie modelu/typu alebo série	0
Chýbajúce označenie roku výroby	0
Chýbajúce bezpečnostné upozornenie (piktogram) priamo na výrobku	0
Chýbajúce iné povinné technické údaje priamo na výrobku	0
Návod na použitie	-
nesprevádzal výrobok	1
nebol v štátnom jazyku	1
neobsahoval bezpečnostné upozornenia	0
neobsahoval ostatné požadované náležitosti	0
ES vyhlásenie o zhode	-
nebolo priložené k výrobku	0
nebolo v štátnom jazyku	0
neobsahovalo požadované náležitosti	3
Technická dokumentácia	-
počet druhov, pri ktorých bolo požadované predloženie tech. dokumentácie	1
technická dokumentácia nebola predložená	1

Tabuľka č. 4 – Prehľad zistených nedostatkov v rámci kontroly ručných vŕtačiek a príklepových vŕtačiek

Z výsledkov kontrol vyplýva, že najčastejšie zisteným nedostatkom v prípade kontrol ručných vŕtačiek a príklepových vŕtačiek boli chýbajúce požadované náležitosti v priloženom ES vyhlásení o zhode.

V rámci kontrolnej akcie bol zisťovaný aj pôvod kontrolovaných druhov výrobkov. Z **244 druhov** kontrolovaných výrobkov bolo **199 druhov** s výrobcom, ktorý má sídlo v Európskej únii, pričom nedostatky boli zistené pri **10 druhoch** v celkovej hodnote 1561,85 € a **45 druhov** s výrobcom, ktorý má sídlo mimo Európskej únie, t. j. išlo o výrobky z tzv. tretích krajín, pričom nedostatky boli zistené pri **1 druhu** v celkovej hodnote 89,97 €.

Pri vyššie uvedených zistených nedostatkoch bolo všetkým **11 kontrolovaným hospodárskym subjektom** u všetkých **11 druhov** elektrického ručného náradia, ktoré nespĺňalo predpísané požiadavky, umožnené inšpektormi SOI v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. prijať nápravné opatrenia s tým, že do doby odstránenia nedostatkov tieto výrobky stiahnu z trhu a nebudú ich ďalej sprístupňovať.

Sídlo výrobcu	Počet druhov celkom	Počet druhov s nedostatkom
vyrobené v EÚ	199	10
vyrobené v 3. krajine	45	1

Tabuľka č. 5 – Prehľad druhov kontrolovaného elektrického ručného náradia podľa sídla jeho výrobcu

Záver

Predmetom kontrolnej akcie boli vybrané druhy strojových zariadení, ktoré sú vo veľkej miere využívané nielen na profesijné použitie, ale aj samotnými spotrebiteľmi. V prípade takýchto výrobkov, určených pre spotrebiteľa, sa SOI často stretáva s termínom tzv. „hobby“ použitie. Uvedený termín však nemá žiadnu oporu v legislatíve a každý jeden druh tejto sortimentnej skupiny musí spĺňať všetky predpísané požiadavky, ktoré sa naň vzťahujú.

Išlo o reaktívnu kontrolu na základe výsledkov z medzinárodného projektu, v rámci ktorého členské štáty EÚ jednotne kontrolovali dodržiavanie predpísaných požiadaviek v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie), ale aj na základe opakovaných notifikácií v systéme Safety Gate/RAPEX.

Napriek rozsiahlemu počtu prekontrolovaných druhov strojových zariadení, ktoré boli predmetom celoslovenskej kontroly, bolo zistených len 4,51 % druhov s nedostatkom. Je možné konštatovať, že hospodárske subjekty, ktoré sprístupňujú dané druhy strojových zariadení na území SR, pristupujú k svojim zákonným povinnostiam zodpovedne.